IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Polityki Społecznej i Rodziny**
(nr 145)
z dnia 10 stycznia 2023 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 145)

10 stycznia 2023 r.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny, obradująca pod przewodnictwem poseł **Urszuli Ruseckiej (PiS)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

– rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2799) – kontynuacja.

W posiedzeniu udział wzięli: **Anna Schmidt** sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Renata Leoniak** zastępca dyrektora Departamentu Porządku Publicznego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji wraz ze współpracownikami, **Justyna Baduchowska** główny specjalista w Departamencie Spraw Rodzinnych i Nieletnich Ministerstwa Sprawiedliwości, insp. **Piotr Kulesza** zastępca dyrektora Biura Prewencji Komendy Głównej Policji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Małgorzata Cholewa**, **Monika Korzewicz**, **Monika Biała** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Radosław Iłowiecki**, **Urszula Sęk** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dzień dobry. Bardzo serdecznie witam wszystkich w nowym roku. Wszystkiego dobrego na ten nowy 2023 rok, żeby był przede wszystkim zdrowy, szczęśliwy i żeby zapanował pokój.

Otwieram 145. posiedzenie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. W dzisiejszym porządku obrad mamy rozpatrzenie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw z druku nr 2799 – kontynuacja.

Bardzo serdecznie witam sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej panią minister Annę Schmidt wraz z zespołem. Witam wszystkich zaproszonych gości.

Mamy kworum. Otwieram posiedzenie. Informuję, że posiedzenie będzie prowadzone w trybie stacjonarnym.

Porządek dzisiejszego posiedzenia został państwu doręczony. Czy są uwagi? Nie widzę, nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny posiedzenia. Przechodzimy zatem do realizacji, a mianowicie do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2799) – kontynuacja. Przypominam, że pierwsze czytanie powyższego projektu odbyło się 1 grudnia 2022 r. na 67. posiedzeniu Sejmu. Projekt został skierowany do Komisji w celu rozpatrzenia. 12 grudnia Komisja rozpatrzyła projekt ustawy zawarty w druku nr 2799, przesunęła jednak przyjęcie sprawozdania o projekcie do czasu zakończenia procesu legislacyjnego ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2615). Dzisiaj przechodzimy do kontynuacji rozpatrzenia projektu.

Na wstępie proponuję, aby Komisja upoważniła Biuro Legislacyjne do dokonania poprawek redakcyjno-legislacyjnych w powyższym projekcie ustawy. Czy jest zgoda Komisji? Jest milcząca zgoda.

Zanim zagłosujemy nad całym projektem ustawy, to mamy poprawki. One wynikają z tego zbiegu. Na początek poproszę Biuro Legislacyjne, bo widzę, że biuro też złożyło poprawkę.

Legislator z Biura Legislacyjnego Urszula Sęk:

Proszę państwa, zgłaszaliśmy ten problem na ostatnim posiedzeniu Komisji. Wersję roboczą uzgodniliśmy ze stroną rządową. Poprawka dotyczy kwestii członkostwa w zespole i tego, że to członkostwo wygasa w pewnych sytuacjach.

Proponujemy, żeby w art. 1, czyli w ustawie o przemocy, w zmianie nr 22 w pkt 22 dotychczasową treść oznaczyć jako lit. a i dodać lit. b w takim brzmieniu, jak państwo mają na kartce. Dodajemy ust. 3 i 4, które dotyczą tego, że członkostwo wygasa w przypadku śmierci, i w tych przypadkach, które są już określone w ust. 2 w druku. Jeśli ktoś rezygnuje czy podmiot, który go delegował, cofa mu rekomendację, to wtedy na miejsce tej osoby, której członkostwo wygasa z różnych powodów, wstępuje nowa osoba do czasu upływu kadencji. Ten przepis ust. 1 stosuje się… Chodzi o to, że jeśli osoba była przedstawicielem danego podmiotu, to na to miejsce powoływany jest przedstawiciel tego samego podmiotu.

W konsekwencji w następnej zmianie zbędne są wyrazy: „również w przypadku zaistnienia okoliczności, o których mowa w art. 10b ust. 2”, bowiem to już będzie wynikało z ustawy, z przepisu materialnego. W momencie, kiedy członkostwo ustaje z jakichś przyczyn, to na to miejsce powoływana jest inna osoba. W rozporządzeniu określa się po prostu sposób powoływania. To dotyczy zarówno powołania po raz pierwszy, jak i powołania uzupełniającego. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Opinia ministerstwa odnośnie do tej poprawki.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Anna Schmidt:

Pani przewodnicząca, państwo posłowie, nadal podtrzymuję poczucie absurdu, jakie miałam na poprzednim posiedzeniu. Wydaje mi się to oczywiste, że jak ktoś umiera, to członkostwo wygasa. Ale skoro państwo się upieracie, że to trzeba zapisać *expressis verbis*, to oczywiście – w ślad za tym, co mówiła pani legislator – uznajemy te wszystkie poprawki.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Czy tę poprawkę trzeba przejąć, czy w ramach waszego upoważnienia…

Legislator Urszula Sęk:

Prosimy o przejęcie, bo to jest jednak ingerencja w tekst.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Jest zgoda ministerstwa, dobrze. W takim razie zapytam, czy Wysoka Komisja jest za pozytywną opinią do tej poprawki legislacyjnej. Nie ma sprzeciwu, zatem uznaję, że Wysoka Komisja przyjęła poprawkę.

Mam zgłoszone trzy poprawki do projektu ustawy. Zostały powielone i państwu przekazane. Poprawki wiążą się głównie… Dość obszerna poprawka do projektu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw to konsekwencja zbiegu legislacyjnego i tego, że czekaliśmy na przyjęcie Kodeksu postępowania cywilnego.

Proszę o opinię ministerstwa do tej poprawki. Pani minister, opinia do tej dużej, obszernej poprawki dotyczącej zmian powiązanych z k.p.c.

Sekretarz stanu w MRiPS Anna Schmidt:

W ślad za tym, o czym mówiliśmy na poprzednim posiedzeniu Komisji, konieczne jest wprowadzenie tych zmian po to, żeby dostosować nazewnictwo w Kodeksie postępowania cywilnego. Zmieniliśmy w ustawie pojęcia: „ofiary” i „sprawcy” na „osobę doznającą przemocy” i „osobę stosującą przemoc” oraz tytuł z „ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” na „ustawę o przeciwdziałaniu przemocy domowej”. W ślad za tym również kwestie dotyczące nakazów i zakazów, które pojawiały się w Kodeksie postępowania cywilnego, są rozszerzone na inne placówki nie tylko… Mówiliśmy tu o placówkach oświatowych. Nie tylko to, co zostało wprowadzone do k.p.c. w zeszłym roku, a więc zakaz zbliżania się do miejsca zamieszkania… Oczywiście uznajemy zasadność tych poprawek po to, żeby oba akty prawne były dostosowane.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję.

Jakieś inne uwagi do tej poprawki? Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Radosław Iłowiecki:

Dziękuję bardzo. Radosław Iłowiecki, Biuro Legislacyjne.

Biuro dostrzega potrzebę wprowadzenia tej poprawki w celu zapewnienia jednolitości terminologicznej oraz uporządkowanie systemu prawa. Natomiast z legislacyjnego punktu widzenia muszę zasygnalizować, iż taka poprawka mogłaby być wprowadzona do tekstu ustawy, która jest elementem systemu prawa. Ustawa jest elementem systemu prawa z chwilą jej ogłoszenia w Dzienniku Ustaw. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję.

Zatem mamy pozytywne opinie z uwagami. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tej poprawki? Nie widzę, zatem uznaję, że poprawka została przyjęta przez Wysoką Komisję.

Mamy jeszcze dwie inne poprawki. Jedna poprawka, która dotyczy… Pani poseł Teresa Wargocka.

Poseł Teresa Wargocka (PiS):

Po art. 11, tak?

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Tak. Poprawka dotyczy… Bardzo proszę.

Poseł Teresa Wargocka (PiS):

Nie, ty już mów.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

W związku z poprawiającą się sytuacją epidemiczną na terenie Rzeczypospolitej poprawka dotyczy powrotu pracowników urzędów do pracy stacjonarnej – w szczególności zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności – oraz otwarcia systemu opieki zdrowotnej. Czyli zmieniamy w tej covidowej… przywracamy, mówiąc kolokwialnie, stan poprzedni.

Czy są uwagi do tej poprawki? Biuro Legislacyjne.

Legislator Radosław Iłowiecki:

Dziękuję. Proszę zauważyć, że poprawka wykracza poza zakres przedmiotowy przedłożenia.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Wiemy.

Legislator Radosław Iłowiecki:

W żaden sposób – w ocenie biura – nie wiąże się z zakresem nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Być może przedmiot tej poprawki powinien stanowić odrębną inicjatywę ustawodawczą.

Mam jeszcze jedną uwagę związaną ze zmianą art. 21. Jest to przepis o wejściu w życie ustawy. Już pierwsza ta duża poprawka, o której rozmawialiśmy wcześniej, także nowelizuje ten artykuł. Zdaniem biura nie będzie potrzeby korekty tych poprawek, natomiast biuro na podstawie upoważnienia Komisji w odpowiedni sposób zapisze art. 21 ustawy nowelizującej przeciwdziałanie przemocy. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję.

Bardzo proszę o stanowisko ministerstwa do tej poprawki i odniesienie się do tych uwag.

Sekretarz stanu w MRiPS Anna Schmidt:

Zdajemy sobie sprawę, że materia wykracza poza zakres ustawy, natomiast zależy nam na tym, żeby tę poprawkę wprowadzić. Ona jest rzeczywiście ważna ze społecznego punktu widzenia. Oczywiście uznajemy poprawkę, którą zgłosiła pani przewodnicząca.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. Zatem mam pytanie, czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tej poprawki. Nie widzę, zatem uznaję, że Komisja przyjęła tę poprawkę.

Mamy ostatnią poprawkę do projektu. Celem zmiany ustawy z 31 lipca 2019 r. o świadczeniach uzupełniających dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji jest rozszerzenie katalogu świadczeń pieniężnych finansowanych ze środków publicznych wyłączonych przy obliczeniu sumy świadczeń, od której zależy nabycie prawa do tego świadczenia. Proponuje się dodanie do katalogu świadczenia ratowniczego z tytułu wysługi lat w ochotniczej straży pożarnej, o którym mowa w art. 16 ust. 1 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych. Świadczenie ratownicze z tytułu wysługi lat w OSP przysługuje w wysokości 200 zł strażakowi ratownikowi ochotniczej straży pożarnej, który czynnie uczestniczy w działalności ratowniczej lub akcjach przez co najmniej 25 lat.

Bardzo proszę o opinię do tej poprawki. Biuro Legislacyjne?

Legislator Radosław Iłowiecki:

Dziękuję. Podobnie jak w przypadku poprzedniej poprawki ta poprawka również wykracza poza zakres przedłożenia. Chciałbym także zwrócić uwagę na drobne błędy redakcyjne w poprawce w art. 11a pkt 1. Biuro może dokonać drobnych korekt na podstawie upoważnienia. Natomiast w pkt 3 poprawki nowelizowany jest art. 21, zgodnie z którym ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 11a, który wchodzi w życie z dniem 1 marca 2023 r. Chciałem zasygnalizować, że biorąc pod uwagę terminy konstytucyjnych organów do dokonania czynności w zakresie tworzenia prawa, wskazana data może okazać się nierealna. W związku z tym proponuję, aby art. 21 kończył się sformułowaniem: „z wyjątkiem art. 11a, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia z mocą od dnia 1 marca 2023 r.". Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję.

Legislator Radosław Iłowiecki:

A jeszcze przepraszam…

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo proszę.

Legislator Radosław Iłowiecki:

Jeszcze mam pytanie dotyczące sytuacji międzyczasowej. Czy w ogóle występuje? Czy przed wejściem w życie nowego prawa – czyli pod rządami starego prawa – są osoby, które złożyły wnioski dotyczące świadczenia ratowniczego? Jeżeli tak, to potrzebne będzie sformułowanie przepisu przejściowego, który rozstrzygałby, który przepis, czy nowy, czy stary, stosować do stosunków powstałych pod rządami starego prawa. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję.

Bardzo proszę o opinię rządu do tej poprawki i o ustosunkowanie się do opinii legislacji. Pani minister?

Sekretarz stanu w MRiPS Anna Schmidt:

Jeśli chodzi o poprawkę, to oczywiście wyrażamy zgodę. Natomiast, jeśli chodzi o wątpliwości Biura Legislacyjnego i pytanie, które zadał pan legislator, to proszę o zabranie głosu dyrektor Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych. Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora w Biurze Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Małgorzata Wójcik:

Dzień dobry, Małgorzata Wójcik, zastępca dyrektora w Biurze Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

Rozważaliśmy dodanie tego przepisu, natomiast zrezygnowaliśmy z przepisu przejściowego, sankcjonując, że to będzie się odnosiło do nowych wniosków.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Biuro Legislacyjne. Nie wiem, czy pan chciał coś odpowiedzieć. Widziałam zgłoszenie, ale jeśli nie, to nie. Dziękuję.

Legislator Radosław Iłowiecki:

Chciałem się tylko upewnić, co z tą datą wejścia w życie. Czy na to też jest zgoda?

Sekretarz stanu w MRiPS Anna Schmidt:

Tak, zgodziłam się na to. Tak jak powiedziałam, zgadzamy się na propozycję, którą przedstawił pan legislator, czyli nie od 1 marca – z uwagi na te wątpliwości, które pan wyraził – tylko w dniu następującym po dniu ogłoszenia. Oczywiście, jak najbardziej.

Legislator Radosław Iłowiecki:

Będzie potrzebna korektora poprawki.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Korekta poprawki? Nie, myślę, że nie, to w ramach upoważnienia.

Legislator Radosław Iłowiecki:

Ale nawet na tej poprawce można to zapisać. Możemy pomóc w korekcie.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tej poprawki z korektą Biura Legislacyjnego? Nie widzę, zatem uznaję, że poprawka nr 3 z uwagą Biura Legislacyjnego została zaopiniowana pozytywnie przez Wysoką Komisję.

Na tym zakończyliśmy szczegółowe rozpatrywanie rządowego projektu. Pozostaje nam przegłosowanie całego projektu ustawy. Czy ktoś jeszcze chciał zabrać głos? Bardzo proszę, bo nie widziałem zgłoszeń.

Zastępca dyrektora Departamentu Porządku Publicznego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Renata Leoniak:

Szanowna pani przewodnicząca, szanowna pani minister, jeszcze ja. Renata Leoniak, zastępca dyrektora Departamentu Porządku Publicznego.

Zauważyliśmy potrzebę nowelizacji ustawy o broni i amunicji, która jest nowelizowana ustawą o przemocy w rodzinie, natomiast nie widzimy tych zmian wprowadzonych Kodeksem postępowania cywilnego. W związku z tym przepisy w zakresie art. 19a… Tu chodzi o odbieranie broni osobom, wobec których został nałożony nakaz lub zakaz. Zmiana powinna jeszcze uwzględniać nowe instytucje wprowadzone k.p.c. Plus jeszcze dodatkowa zmiana w art. 15aa ustawy o Policji w ust. 7, który również powinien zawierać zmianę w zakresie nomenklatury, czyli zakaz i nakaz oraz dodatkowe instytucje zakazu kontaktowania się, zbliżania się oraz zakazu wstępu. Mamy przygotowane wstępne propozycje, jak powinny brzmieć te przepisy. Przepraszamy, że tak późno, ale po prostu mieliśmy…

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Przepraszam, ale to już w drugim czytaniu, dlatego że nie wiem, czy poprawki zostały zaakceptowane przez nasze Biuro Legislacyjne. Nie wiem, jaka jest opinia pozostałych resortów. Nie wiem, co na to pani minister, która prowadzi ustawę. Powiem tak – trochę jestem zdziwiona, ponieważ przerwaliśmy procedowanie, było wystarczająco dużo czasu. Przykro mi. Nie mogę teraz, w momencie, kiedy… Muszę się z tym zapoznać szczegółowo. Nie wiem, telefon do sekretariatu, cokolwiek…. Poprawki, które mamy, zostały powielone, przygotowane. Nie jestem w stanie przyjąć tej poprawki. Jutro popołudniu jest drugie czytanie, więc proszę o przygotowanie tej poprawki na drugie czytanie.

Sekretarz stanu w MRiPS Anna Schmidt:

Nie.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Jutro po południu raczej będzie drugie czytanie.

Sekretarz stanu w MRiPS Anna Schmidt:

Ale wtedy ustawa będzie musiała znowu wrócić do Komisji. Ja się na to nie godzę. Chcę głosować nad tą ustawą na tym posiedzeniu.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Ale mamy poprawkę.

Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Radosław Iłowiecki:

Dziękuję. Rzeczywiście otrzymaliśmy tę poprawkę z małym wyprzedzeniem przed posiedzeniem Komisji, natomiast bylibyśmy w stanie tak ją zapisać, aby była elementem tej dużej poprawki do k.p.c.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Ja to wszystko rozumiem, natomiast proszę też mnie zrozumieć. Nie mogę być zaskakiwana poprawką. Proceduję ustawy naprawdę bardzo sprawnie, bardzo szybko. Nie ma najmniejszego problemu, jestem skłonna tę poprawkę… Możemy spotkać się dosłownie na 10 minut, ale ja jej teraz nie puszczę. Po drugim czytaniu tak jak zwyczajowo… Będzie poprawka na drugim czytaniu, więc zaraz po drugim czytaniu możemy spotkać się na 15 minut i przegłosować tę poprawkę, ale ona musi być przygotowana. Bardzo mi przykro. Telefon do mnie, cokolwiek. Nie mogę być zaskakiwana na Komisji poprawką, której nie znam.

W takim razie przejdziemy do przegłosowania całego projektu ustawy. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywną opinią do projektu ustawy z druku nr 2799 z przyjętymi poprawkami? Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Bardzo dziękuję.

Serdecznie dziękuję, pani minister, ustawa przegłosowana jednogłośnie. Myślę, że to jest dobra ustawa.

Pozostał nam jeszcze wybór posła sprawozdawcy. Proponuję, aby posłem sprawozdawcą została pani poseł Dominika Chorosińska. Czy pani poseł się zgadza?

Poseł Dominika Chorosińska (PiS):

Tak, zgadzam się.

Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):

Bardzo dziękuję. W takim razie wybraliśmy posła sprawozdawcę. Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia. Dziękuję wszystkim za udział.

Zamykam posiedzenie Komisji i przypominam o wspólnym posiedzeniu Komisji razem z Komisją Rolnictwa i Rozwoju Wsi o godz. 18.00. Bardzo dziękuję.

Protokół posiedzenia Komisji z załączonym pełnym zapisem jego przebiegu będzie wyłożony do wglądu w sekretariacie Komisji. Bardzo dziękuję.